

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) 40 §:n nojalla

kullanhuuhdontalupahakemuksen

Lupatunnus: HL2021:0002

Hakija: Janne Paalanen

Alueen sijainti: Inarin kunta, Palsinoja, 7,0 ha

Konekaivu, 3000 m³/v. Hakija on hakenut päätökseen liitettäväksi täytöntöönpanomääräystä mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Mielipiteet ja muistutukset

Mielipiteet ja muistutukset voi lähettää 19.11.2021 mennessä lupatunnus mainiten sähköisesti osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi tai osoitteeseen:

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66
00521 Helsinki

Nähtävilläolo

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat nähtävänä 13.10.2021 – 19.11.2021 Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kullanhuuhdontaluvat>.

Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä kuulutuksen julkaisusta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 5052 000

KULLANHUHDONTALUPAHAKEMUS

Pakolliset kentät ovat merkitty tähdellä. Ennen hakemuksen toimittamista kaivosviranomaiselle, kullanhuhdontalupaa hakevan on huolehdittava, että pakolliset kohdat ovat täytetty asianmukaisesti.

1. HAKIJAN TIEDOT

1.1. Etu- ja sukunimi *

Janne Paalanen

1.2. Postiosoite *

1.3. Postinumero *

1.4. Postitoimipaikka *

1.5. Puhelinnumero

1.6. Sähköposti

1.7. Muut hakijat yhteystietoineen

2. ALUEEN TIEDOT

2.1. Ehdotus alueen nimeksi

Marraskuun loppu

2.2. Alueen pinta-ala * ha (enintään 5 ha)

2.3. Sijainti: Lappi, valtion omistama alue *

Inarin kunta

Sodankylän kunta

Sallan kunta

muu

mikä?

2.4. Haetun alueen tarkempi sijainti (joen, puron tarkkuudella)

Ivalojokeen laskevan Palsiojan latvalla

2.5. Hakijan esitys luvan voimassaoloajaksi, mikäli vähemmän kuin 4 vuotta: vuotta

2.6. Selvitys hakemuksen kohteena olevasta alueesta sekä alueen käyttöä koskevista rajoituksista sekä pääpiirteittäinen selvitys merkittävistä luonto- ja kullanhuuhtontakulttuuriarvoista alueella *

Selvitys mm. luonnonsuojelulain, erämaalain ja muinaismuistolain nojalla aluetta koskevista rajoituksista. Saamelaisten kotiseutualueita ja erityistä poronhoitoaluetta koskevassa hakemuksessa on kyseisiä alueita koskevat säännökset otettava huomioon.

Haettu alue ei kuulu Naturaan mitään osin

Alue ei kuulu Hammastunturin erämaa-alueeseen mitään osin.

Alue on kokonaisuudessaan erityistä poronhoitoaluetta (Ivalon paliskunta).

Alue on kokonaisuudessaan saamelaisten kotiseutualueita.

Alueelta ei ole tavattu muinaismuistolain mukaisia muistomerkkejä tai kulttuurijänteitä.

Alueella ei ole tavattu kullanhuuhtontakulttuurikohteita

Alue on metsätalousaluetta, mutta sitä on hakattu jyrkkiä laaksoja lukuunottamatta.

Alueella on kaivettu lapiolla ja pienimuotoisesti kaivinkoneella. Lähialueella on harjoitettu laajasti koneellista kullankaivua

2.7. Selvitys alueen käyttöä koskevien rajoitusten huomioon ottamisesta *

Alueella toimitaan kymmenien vuosien aikana vakiintuneiden kaivukäytäntöjen mukaan, joista paikallisella ei ole ollut huomauttamista.

Alueella ei harjoiteta mitään sellaista toimintaa, joka vähentää tai uhkaa alkuperäiskansojen oikeutta toteuttaa kulttuuriaan.

Kullankaivu on pienimuotoista etsintä- ja lapiolla- sekä konekaivuhyödyntämistoimintaa.

Aluetta maisemoidaan mahdollisuuksien mukaan vuosittain.

2.8. Selvitys alueen oikeusvaikutteisista kaavoista ja mahdollisesti vireillä olevista kaavahankkeista sekä selvitys siitä, ettei haetulla alueella ole kaivoslain (621/2011) 46 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua esteitä *

Alueella on voimassa valtioneuvoston 27.12.2007 vahvistama Pohjois-Lapin maakuntakaava. Kaavassa haettu alue on merkitty: M1- metsä ja porotalousvaltainen alue. Aluetta voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin.

Alueella on voimassa Ivalon yleiskaava. Siinä haetun alue on merkitty kaavamerkillä: maa-, metsä- ja porotalousvaltainen alue.

Alueella ei ole kaivoslain 46§:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja esteitä luvan myöntämiselle.

3. SELVITYS TOIMINNASTA JA TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA

3.1. Kuvaus toiminnan määrästä, laadusta ja aikataulusta *

Ennen alueen tutkimista on mahdotonta sanoa, kuinka laajaa toiminta on. Hakija varautuu tämän lupakauden aikana lapiokaivuuseen, alle 500 m³ sekä alle 3000 m³ vuodessa konekaivuuseen. Hakija aikoo hankkia alueelle ympäristöilmoitukseen perustuvan alle 500 m³ konekaivuoikeuden ja tehostaa tutkimustaan sen luvan mahdollistamana. Mikäli tulokset ovat lupaavia hakija ympäristöluvittaa tämän jälkeen kaivumääräänsä 3000 m³ per vuosi. Kaivu tapahtuu yhdellä kaivuyksiköllä, johon kuuluu yksi tai kaksi kaivinkonetta. Varsinainen tuotantokone on pieni n. 20 tn kaivinkone(tela-alustaisia, ympäröivä), satunnaisesti käytettävä apukone on suurempi, kooltaan enintään 30 tonnia. Käytetty vesi on 100% kiertovettä ja sen kierrätysnopeus on enintään 4000 l/min.

Alustava aikataulu on:

Tutkimustyö, valmistelut ja toiminnan aloittaminen 1 - 2 vuosi,

Varsinainen kaivutyö 3 - 14 vuodet

Alueen maisemointi ja lopputyöt 15. vuosi

Koneella tehtyjen koekuoppien kaivamisen jälkeen varmistuu lopullinen kaivutapa. Mahdollisuuksien mukaan pyritään valitsemaan mahdollisimman kevyttä kalustoa. Todennäköistä on, että valmistelutyössä käytetään suurempaa kaivinkonetta, jonka jälkeen tapahtuva pitkäkestoinen rikastustyö tehdään paljon pienemmällä kaivinkoneella

3.2. Onko alueella tarkoitus suorittaa koneellista kullankaivuuta? Kyllä Ei

3.3. Onko hakijalla alueelle voimassaoleva ympäristölupa? Kyllä Ei

3.4. Onko hakemukseen liitetty kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma? * Kyllä Ei

3.5. Miten kulku alueelle järjestetään? *

Alueelle tulee metsäautoteitä sekä alueelle tulevaa ns. Selperin tieltä, joita käytetään edelleen kymmeniä vuosia vakäintuneen käytännön mukaisesti.

3.6. Selvitys niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea *

Mainitse mm. alueen paliskunta, sijoittuuko alue saamelaisien kotiseutualueelle, ym.

Ivalon paliskunta

Saamelaiskäräjät

Inarin kunta

Metsähallitus/luontopalvelut

3.7. Hakijan arvio toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista sekä selvitys toiminnan haitallisten vaikutusten ehkäisystä *

Jos kullanhoidontalutusta koskeva hakemus kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle, on toiminnan vaikutuksia arvioitava saamelaisten oikeuden kannalta alkuperäiskansana, kolttala-alueella kolttalaissa säädettyjen tavoitteiden kannalta ja erityisesti poronhoitoalueella poronhoidon kannalta.

Alueella kaivetaan maata enintään muutaman aarin verran kerrallaan, jonka jälkeen alue ennallistetaan mahdollisuuksien mukaan. Alue pidetään porojen liikkumisen kannalta mahdollisimman turvallisena. Porot eivät ole toiminnasta ennenkään häiriytyneet, vaan hakeutuvat maakasojen päälle makoilemaan ja syövät mielellään ennallistetuissa paikoissa kasvavaa kortetta ja heinää. Porotalouden lisäksi on mahdotonta tunnistaa mitään suoria tai välillisiä vaikutuksia saamelaisten oikeuteen harjoittaa kieltään ja kulttuuriaan.

Alueella voi harjoittaa metsästystä kuten aiemminkin, alueella on ollut vaatimattomat kalastusmahdollisuudet ja säilyvät sellaisenaan. Toiminta ei häiritse keräilyä eikä muuta luonnonkäyttöä. On vaikea kuvitella kuinka se vaikuttaisi käsityöiden tekemiseen, tarinaperinteeseen tai joikaamiseen tai näiden perinnetoimien nykyisiin muotoihin.

Paikalliset saamelaiset ovat kaivaneet alueella aikoinaan itsekin kultaa.

Alue ei kuulu kolttala-alueeseen.

KHO on kyseessä olevaan asiaan kaikilta osin rinnastettavissa olevissa päätöksissään 4.2.2015 273/2015, 274/2015 ja 275/2015 ympäristölupaprosesseihin liittyen todennut, että

"Nyt puheena olevassa asiassa on kysymys pienessä mittakaavassa tapahtuvasta kullankaivusta alueella, jota käytetään tähän tarkoitukseen vain osa vuotta ja silloinkin tiukkojen lupamääräysten puitteissa. Sanotulla toiminnalla ei aiheuteta haittaa saamelaiskulttuurille ja vaikutukset saamelaisten perinteiselle elinkeinolle, kuten poronhoidolle, kalastukselle, metsästykselle tai ympäröivälle luonnolle jäävät hyvin paikallisiksi."

Em. päätökset kattavat kolmella eri alueella, erikokoisia ja eri suojelustatuksen omaavilla alueilla tapahtuvan koneellisen kullankaivun ja on täysin rinnastettavissa hakijan suunnittelemaan toimintaan.

Vaikka ko. päätös koskee ympäristölupaprosessia, on mahdotonta nähdä, että toisen lain (esim. kaivoslain) tulkinnan pohjalta voitaisiin ko. vaikutuksia väittää olevan.

3.8. Selvitys toiminnan lopettamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sekä jälkitoimenpiteistä *

Kaivukuopat tasoitetaan ja sivuun siirretty orgaaninen aines laitetaan pintakerrokseksi.

Mahdollisuuksien mukaan malmemointia tehdään vuosittain lopputöiden vähentämiseksi.

4. RAKENTAMINEN

4.1. Haetaanko alueelle lupaa rakentaa rakennus tai rakennelma tämän hakemuksen yhteydessä?

Kyllä Ei

4.2. Perustelut rakentamistarpeelle

kyseiset tarpeet hoidetaan hakijan viereisellä lupa-alueella

4.3. Onko hakemukseen liitetty rakennusta tai rakennelmaa koskevat rakennuspiirustukset?

Kyllä Ei

5. VAKUUS

Hakijan ehdotus vakuuden suuruudesta/selvitys sen tarpeellisuudesta. Ehdotus perusteltava.

Hakija esittää kaivualueelle porrastettua vakuutta, joka on lapiokaivulle 1000 euroa, alle 500 m3 kaivulle 2000 euroa ja alle 3000 m3 kaivulle 3000 euroa.

Perustelut:

Alueella kaivetaan pienimuotoisesti.

Kaivuu tulee olemaan vakiintunutta ja hyvin kontrolloitua.

Kalusto on siirrettävää ja lavetilla pääsee lähelle.

Alueelle on helppo ja edullinen tulla: erittäin hyväkuntoinen metsäautotie on alueen rajalla ja sitä pitkin voi liikkua millä tahansa kalustolla ilman ongelmia.

Ympäristön kullankaivajilla on käytettävissään kaivinkonekalustoa, jolla lopputyöt on helppo tehdä, jos kaivaja ei itse siihen kykene.

6. MUUT TIEDOT

Muut hakemuksen käsittelyyn mahdollisesti vaikuttavat lisätiedot.

Hakija pyytää kaivosviranomaista ottamaan päätöksessään huomioon AVI:n ympäristöyksikön ympäristöluvissa tekemän linjauksen, että pilaantumattoman maa-aineksen väliaikainen läjitys, mikä käytetään maisemointiin, ei muodosta sellaista kaivannaisjätteen jätealuetta, josta olisi laadittava erillinen jätehuoltosuunnitelma tai jolle olisi asetettava vakuus. Tämän linjauksen on hyväksynyt myös Vaasan hallinto-oikeus (esimerkki Palsin alueelta, haetun alueen vierestä 14/0376/2 annettu 23.12.2014).

Toissijaisesti tässä asiassa hakija vetoaa siihen, että ympäristölupahakemus ja siihen perustuva ympäristölupapäätös sisältää vastaavat tiedot, eikä suunniteltua toimintaa voi todellisuudessa käynnistää ilman ympäristölupaa tai -ilmoitusta.

Hakija on toiminut kullankaivussa vuosien ajan moitteettomasti ja vastuullisesti.

Mikäli viranomaisen ei katso voitavan myöntää alueelle toimeenpanolupaa muutoksenhaun varalle haetulle konekaivulle, ei hakija halua osittaista toimeenpanolupaa lapiokaivulle.

Janne Paalanen

Allekirjoitus (kaikkien hakijoiden) *

PAKOLLISET LIITTEET:

1. Hakijan virkatodistus (kaikkien hakijoiden)
2. Kartta alueesta
3. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Muista liittää hakemukseen kaikki tarvittavat liitteet!

KAIVANNAISJÄTTEEN JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

Jätehuoltosuunnitelman voi tehdä tällä lomakkeella tai vapaamuotoisesti. Tästä lomakkeesta tulee täyttää kohdat 1-5 ja 7. Huomaa, että kohta 6 koskee VAIN mahdollista jätealuetta.

1. Kullanhuudonta-alueen lupatunnus (täytetään, jos tiedossa)

haettava alue: Marraskuun loppu

2. Kullanhuudontaluvan hakija/ haltija

Janne Paalanen

3. Kaivannaisjäte

Kaivannaisjätteen laji	Arvioitu määrä (m ³) koko tuotantoaikana	Hyödyntäminen 1 maisemoinnissa 2 muu hyödyntämistapa, mikä?	Tiedot ympäristövaikutuksista. Sanallinen kuvaus.
Pintamaat	500	1. Maisemoinnissa	Pilaantumattomia maa-aineksia, ei ympäristövaikutuksia läjitys voi tuottaa visuaalista haittaa
Kannot ja muu puuaines	20	2. Polttopuuna, mikäli kelvollista	Läjitys voi tuottaa visuaalista haittaa
Kivennäismaat (kivet ja muu maa-aines)	11400	1. Maisemoinnissa	Läjitys voi tuottaa visuaalista haittaa
Muut (esim. selkeytysal- taiden lietteet) Yksilöi alle			
Altaiden pohjiin kertyvä lieju ja muta	50	1. Maisemoinnissa	Lieju ja muta on kuoppien pohjalla, ei edes visuaalista haittaa

4. Selvitys vaikutusten ehkäisemiseksi toteutettavista toimista toiminnan aikana ja sen päätyttyä (esim. sijoitus, peittäminen, ym.)

Tutkimustoiminnan kasat sijoitetaan painanteisiin yms. sellaisiin maastonkohtiin, että ne eivät näy kauas. Kuoppien seinämät sorrutetaan siten, että niistä ei ole kulkijoille vaaraa. Mikäli altaisiin kertyä liejua ja on todennäköistä, että kevättulvat pääsevät siihen, lieju peitetään hiekalla ja soralla. Läjitysalueet sijoitetaan niin, että ne eivät pääse valumaan jokeen.

5. Selvitys seurannasta ja tarkkailusta toiminnan aikana ja sen päätyttyä (esim. silmämääräinen tarkkailu)

Pilaantumattomien maa-ainesten läjitysalueita seurataan silmämääräisesti.

6. Tiedot maa- ja kiviainesjätealuetta koskevista jälkitoimenpiteistä (esim. siistiminen, maisemointi)

Maisemointia tehdään mahdollisuuksien mukaan vuosittain.

7. Päivämäärä ja laatija

3.1.2021

Janne Paalasan valtuuttamana Antti Peronius

Jätehuoltosuunnitelmaa ei vaadita, jos luvanhaltijan on laadittava sellainen ympäristönsuojelulain nojalla.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman tavoite ja sisältö:

Jätehuoltosuunnitelman laatimisen tavoitteena on jätteen synnyn ehkäisy, jätteiden hyödyntämisen edistäminen sekä ympäristön pilaantumisen ehkäisy.

Kullanhuuhdonnassa syntyvät kaivannaisjätteet:

Kullanhuuhdonnassa syntyviä kaivannaisjätteitä ovat esimerkiksi pintamaat, kannot, kivet ja selkeytysaltaiden lietteet. Pintamaat ovat tuotantoalueen valmistelussa poistettavia maita, jotka ovat pääasiassa orgaanista ainesta; turvetta ja kasvillisuutta. Valmistelun ja tuotannon aikana alueelta voi kertyä kiviä sekä kantoja.

Ympäristövaikutukset riippuvat kaivannaisjätteestä ja sen hyödyntämisestä. Lietteistä voi tulla kiintoaine- ja ravinnepäästöjä, jos lietteet sijoitetaan eroosiolle alttiiksi lähelle oja. Maa-aineksen läjittäminen voi aiheuttaa maisemahaittaa.

Kaivannaisjätteiden hyödyntäminen:

Pintamaita ja kiviä voi käyttää maisemointiin. Tällaiset toimenpiteet ovat kaivannaisjätteen hyödyntämistä.

